

*From Naos to Peristasis. An International Colloquium on
Long-lasting Building Sites of Greek and Roman Peripteral
Temples*

in Honor of Prof. Dr. Fikret Yegül and Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Fikret Yegül ve Prof. Dr. Diane Favro Onuruna

*Naos'tan Peristasis'e. Yunan ve Roma Peripteral Tapınaklarının
Uzun Süren İnşa Süreçleri Üzerine Düzenlenen Kolokyum*

(11-14 March 2026, Altın Yunus Hotel § Spa – Çeşme)

Altın Yunus Mahallesi, 3215 Sokak No: 38 35930 Çeşme/İzmir-
Türkiye

PROGRAMME AND BOOK OF ABSTRACTS

SCIENTIFIC BOARD / BİLİM KURULU

Prof. Dr. Orhan Bingöl (Ankara ve Karabük University)
Prof. Dr. Francesco D'Andria (National Academy of the Lincei)
Prof. Dr. Manolis Korres (National Technical University of
Athens)
Prof. Dr. Fikret Yegül (University of California, Santa Barbara)

ORGANIZING COMMITTEE / DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Musa KADIOĞLU (Ankara University / Ankara
Üniversitesi)
Dr. Tommaso ISMAELLI (Italian National Research Council,
Institute of Archeological Heritage / İtalyan Ulusal Araştırma
Konseyi, Arkeolojik Miras Enstitüsü)
Dr. Sara BOZZA (Italian National Research Council, Institute of
Archeological Heritage / İtalyan Ulusal Araştırma Konseyi,
Arkeolojik Miras Enstitüsü)
Dr. Giacomo CASA (Sapienza University of Rome / Roma
Sapienza Üniversitesi)
Araş. Gör. İnan KOPÇUK (Ankara University / Ankara
Üniversitesi)
Araş. Gör. Fatih TOUMPAN (Ankara University / Ankara
Üniversitesi)
<https://teos.ankara.edu.tr/2026/02/16/kolokyum/>
e-mail: fromnaostoperistasis@gmail.com

Ankara Üniversitesi

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji
Anabilim Dalı
No: 45/45-A, TR-06100 Sıhhiye/ANKARA
Tel. + 90 (312) 310 32 80 / 1143
Faks. + 90 (312) 310 57 13

PROGRAMME

Wednesday, March 11, 2026

Arrival at the Hotel (14.00 - ...)

18:00-18:20 Welcome speech (Musa Kadioğlu and Tommaso Ismaelli)

18:20-19:00 Evening lecture. Diane Favro, Architecture in Hand: Temple models and Roman Bodies

Thursday, March 12, 2026

GREECE, SOUTHERN ITALY AND LEVANT

(Chairman: Clemente Marconi)

9:00-9:30 Manolis Korres, The Olympieion in Athens (ONLINE)

9:30-10:00 Bonna Wescoat, Between Naos and Peristasis: Prostyle Design and the Advent of the Façade

10:00-10:30 Didier Laroche, New elements about the construction process of the Apollo Temple in Delphi

10:30-11:00 Coffee Break

(Chairman: Bonna Wescoat)

11:00-11:30 Clemente Marconi, Building-in-Time in Archaic and Classical Sicily: The Case of Peripteral Temples

11:30-12:00 Henning Burwitz, On the architecture of the Temple of Jupiter in Baalbek - New findings on the reconstruction of the cella and the construction of the peristasis

12:00-12:30 Discussion

12:30-13:30 Lunch

ASIA MINOR, IONIA

(Chairman: Bilal Söğüt)

13:30-14:00 Konstantin Wächter, Walls for Eternity – Monumental Construction at the Temple of Apollo, Didyma

14:00-14:30 Elea Koenigsäcker, Building the Peristasis: Construction Sequences and Workshop Practices at the Temple of Apollo (Didyma)

14:30-15:00 Frank Rumscheid, The Temple of Athena at Priene designed by Pytheos, from Alexander the Great to Augustus

15:00-15:30 Coffee Break

(Chairman: Frank Rumscheid)

15:30-16:00 Orhan Bingöl, Fragen zu den Bauphasen des Artemis-Tempels in Magnesia

16:00-16:30 Mustafa Adak, The Festival of Artemis Leukophryene: Organization, procedure, participants

16:30-17:00 Thekla Schulz Brize – Bilal Söğüt, From Naos to Pseudodipteros - The Temple of Hekate in Lagina

17:00-17:30 Discussion

19:00-21:00 Dinner

Friday, March 13, 2026

(Chairman: Kutalmış Görkay)

9:00-9:30 Musa Kadioğlu, Architectural Development of the Sanctuary of Dionysos at Teos from the Hellenistic to the Roman Period

9:30-10:00 Özlem Vapur – Burak Tüzün, The pottery finds from the Sanctuary of Dionysos in Teos.

10:00-10:30 Tommaso Ismaelli – Sara Bozza – Giacomo Casa, From the Hellenistic Cella to the Hadrianic Peristasis of the Temple of Dionysos at Teos: Strategies of Reuse, Technology, and Labor Organization in Transition

10:30-11:00 Coffee Break

(Chairman: Orhan Bingöl)

11:00-11:30 Marco Galli, The Long Road to the Peristasis: the Hellenistic Sculpture and the Hadrianic Completion of the frieze in the Temple of Dionysos at Teos

11:30-12:00 Phil Stinson, Architectural terminology and the planning of the Sebasteion at Aphrodisias

12:00-12:30 Kutalmış Görkay, The Augustan Temple at Ancyra: Revisited

12:30-13:00 Discussion

13:00-14:00 Lunch

14:00-18:00 Visit to Teos

20:00-22:00 Dinner at the Hotel

Saturday, March 14, 2026

(Chairman: Marco Galli)

9:30-10:00 Samuel Holzman, Adjusting columns between naos and peristasis: space, light, and color (ONLINE)

10:00-10:45 Fikret Yegül, An immeasurable conclusion: The biography of the Temple of Artemis at Sardis

10:45-11:15 Discussion

11:30-13:30 Travel to Sardis

13:30-16:30 Visit to Sardis

16:30-17:30 Travel to the airport and Izmir

From Naos to Peristasis: An international colloquium on long-lasting building sites of Greek and Roman Peripteral Temples.

in Honor of Prof. Dr. Fikret Yegül and Prof. Dr. Diane Favro

Prof. Dr. Fikret Yegül ve Prof. Dr. Diane Favro Onuruna

Naos'tan Peristasis'e: Yunan ve Roma Peripteral Tapınaklarının Uzun Süren İnşa Süreçleri Üzerine Düzenlenen Kolokyum

Since the beginning of *Bauforschung*, temple architecture has consistently occupied a prominent position in scholarly discourse, with peripteral temples being the subject of extensive investigation. This enduring interest is evidenced by recent monographs (Koenigs 2015; Yegül 2020; Schulz 2021; and conference proceedings (Schulz 2012; Zarmakoupi 2026, forthcoming).

Despite the wealth of bibliographical resources and decades of research, recent discoveries and shifting academic interests prompt a re-examination of peripteral temples in the Greek and Roman world through fresh perspectives. This involves moving beyond the notion of the architectural project as a conclusive act and beyond an exclusive focus on completed structures. The International Colloquium seeks to examine the dynamic processes involved in the transition from the construction of the cella to the final addition of the peristasis. Since this completion sometimes occurred centuries after the initial planning phase, the Colloquium will offer valuable insights into the long and multifaceted biographies of peripteral temples, thus highlighting the practical, cultural, and socio-economic factors

that fostered or hindered the realization of such ambitious projects.

Contributions will address the following topics:

1. Chronology and Construction Phases

Papers will analyze the construction phases of peripteral temples, reconstructing the chronological sequence of building stages on more reliable and detailed evidence. Contributors are encouraged to integrate architectural, stylistic, epigraphic, and archaeological data, while offering methodological reflections on survey and documentation practices aimed at achieving more accurate data.

2. Flexibility and Adaptation

In addition to establishing a relative/absolute chronology for construction phases, papers will investigate the dynamic interplay between planning and execution. Topics will include adjustments made during construction, their impact on the religious function of the spaces, and their implications for the general/local architectural culture. Contributions may also examine the presence and role of scaffolding, building materials, and temporary structures in relation to temple accessibility and use during the construction process.

3. Success and Long-Awaited Completion

Papers will address cases where temple construction was successfully completed after centuries of effort. Contributors will explore the logistical, architectural, and material factors that facilitated such achievements, including changes and reorganizations in supply chains, the roles of various stakeholders (local, municipal, provincial, and imperial authorities), and their interactions. Particular focus will be given to the use, reuse, and creative adaptation of original architectural elements, as well as modifications that highlight the resilience of builders in overcoming challenges.

4. Failures and Incomplete Projects

The exploration of construction delays and failures is central to the Colloquium's objectives. Papers will analyze reasons for interruptions, such as labor shortages, insufficient funding, or technical difficulties. The investigation of unfinished temples will shed light on their impact on the perception of sacred spaces, including the traditional use of *cellae*, *pteromata*, *crepidomata*. Contributions are encouraged to contextualize the case studies within broader historical and socio-political transformations, emphasizing the connections between local micro-histories and larger events.

5. Materiality, Techniques, and Workforce

Thanks to the detailed analysis of building materials, work procedures and technological solutions, papers will enhance the informative potential embedded in building sites that lasted for centuries. Authors may discuss the continuity of practical

knowledge, as well as the transformation and adaptation of construction procedures and supply chains, especially in the way these innovations positively impacted the completion or acceleration of construction. Also, work organization will be analyzed as key factor for the transition 'from naos to peristasis'. The research on work actors in long-lasting building site is crucial, and information from significant epigraphical dossiers and the material evidence need to be accurately discussed.

6. Local and Global Perspectives

Given the authoritative status of peripteral temples in religious architecture and the centrality of the cella for religious functions, papers will adopt a comparative approach to analyze the relationship between these two components in different contexts. Topics will include functional and aesthetic considerations in the transition between the cella-alone to colonnade structures, as well as the architectural innovations conceived to challenge the connection of the peristasis to the cella, as observed across different regions and periods. Finally, contributions addressing broader political, economic, and organizational factors are particularly welcome, in order to compare long-lasting or unfinished construction sites, that are very common in the Hellenistic and Roman Asia Minor, while in Sicily and Magna Graecia in the Archaic and Classical periods, or Roman Italy and the Western provinces peripteral temples were frequently completed.

BOOK OF ABSTRACTS

EVENING LECTURE

Diane Favro

Architecture in Hand: Temple models and Roman Bodies

Ancient peoples created small temple models as offerings, toys, design tools, and exemplars. Usually studied by medium or type, miniaturized representations also provide insights into the lived meanings of built works. Paintings of ritual processions show temple models unfettered from physical sites or formal accuracy. Tottering on the shoulders of straining men mobile structures reveal curated viewing angles emphasizing select architectural features and diverse physical reactions. On coins and reliefs small temples balance on the palms of human servants, emperors, and gods. The obvious scale differentiation implies the models operated as offerings, commodities, or suggested designs. Miniature structures also adorned bodies. Tyche figures emphasized their protection of cities by donning mural crowns. At Ephesus the patron deity demanded recognition for her great temple. Large statues of somber Artemis Ephesia wear a towering headdress capped with multiple, deeply carved temple facades and city walls, an engaging configuration that compelled spectator circumambulation and angled observation. Less reserved engagements appear with small portable Egyptianizing terracotta figurines recording a rich range of emotions generated by human interaction with shrines. Though small in

scale, ancient temple models clarify the use, interpretation, and valuation of temple architecture, and underscore the potent exchange between buildings and bodies.

Elde Taşınan Mimarlık: Tapınak Modelleri ve Roma Bedenleri

Antik dünyada küçük ölçekli tapınak modelleri adak nesnelere, oyuncaklar, tasarım araçları ve örnekler olarak üretilmiştir. Bu minyatür temsiller çoğu zaman malzeme ya da tipoloji temelinde incelense de, inşa edilmiş mimarinin yaşantısal anlamlarına ve bedensel deneyimine dair önemli veriler sunmaktadır. Ritüel alayları betimleyen resimlerde tapınak modelleri, belirli bir mekâna bağlı olmaksızın ve katı biçimsel doğruluk kaygılarından bağımsız şekilde tasvir edilir. Zorlanan taşıyıcıların omuzları üzerinde sallanarak ilerleyen bu hareketli yapılar, belirli mimari unsurları öne çıkaran seçilmiş bakış açıları sunarken, farklı bedensel tepkileri de görünür kılar. Sikkeler ve rölyeflerde küçük tapınaklar, insan hizmetkârların, imparatorların ve tanrıların avuçlarında dengede durur. Belirgin ölçek farkı, bu modellerin adak, meta ya da tasarımsal öneriler olarak işlev gördüğüne işaret eder. Minyatür mimari biçimler aynı zamanda doğrudan bedenleri de süslemiştir. Örneğin Tyche figürleri, kentleri koruyucu rollerini sur taçları takarak vurgulamıştır. Efes'te ise koruyucu tanrıça, görkemli tapınağının görsel olarak tanınmasını talep eder: Ciddi ve anıtsal Artemis Ephesia heykelleri, üzerinde çok sayıda derin oyulmuş tapınak cepheleri ve kent surları bulunan, yükselen bir başlık taşır. Bu çarpıcı düzenleme, izleyiciyi heykelin etrafında dolaşmaya ve açılı bakışlarla incelemeye yöneltir. Kutsal mimariyle daha mahrem ve duygusal etkileşimler ise, insan ile tapınak/niş

arasındaki temasın ürettiği zengin duygu yelpazesini belgeleyen küçük, taşınabilir, Mısır etkili pişmiş toprak figürinlerde gözlemlenir. Ölçekleri küçük olsa da, antik tapınak modelleri tapınak mimarisinin kullanımını, yorumlanmasını ve değerini açıklığa kavuşturur; ayrıca yapılar ile bedenler arasındaki güçlü ve karşılıklı etkileşimi vurgular.

GREECE, SOUTHERN ITALY AND LEVANT

Manolis Korres

New research on the Olympieion in Athens

Bonna D. Wescoat

Between Naos and Peristasis: Prostyle Design and the Advent of the Façade

While the naos and peristasis were the hallmark components of monumental Greek temple architecture, architects also explored a middle path in the prostyle design, in which the columnar porch was limited to one or both short ends of the building. Whether born from the exigencies of topography, the constraints of scale, or imperatives of interior space, the prostyle plan offered several advantages. The colonnaded temple front served as a signifier of sacred architecture, while allowing for a naos the full width of the building. The length of the building was completely flexible. The prostyle porch created a clear directionality and spatial hierarchy emphasizing the front of the building. The design was considerably more flexible, less expensive, and could be more rapidly completed than a peripteral design. The tetrastyle prostyle design

emerged within the first generation of columnar architecture and remained an important option for small-scale temples. The distinctive Doric hexastyle prostyle plan with steps that return behind the antae found favor chiefly in the second half of the 4th and the early 3rd century BCE. The returning steps physically and visually separated the colonnade from the naos, turning the front porch more emphatically into a façade. This prostyle design found favor in Attica, and particularly in northern Greece, on Samothrace. Its popularity coincided with the flourish of Macedonian chamber tombs in which the colonnade and naos were collapsed into a decorative planar façade. While the peristasis stood as the crowning achievement of Greek sacred architecture, the prostyle design ultimately triumphed in western architecture, for many of the same reasons that originally made it an attractive choice.

Naos ile Peristasis Arasında: Prostylos Tasarım ve Cephe Kavramının Ortaya Çıkışı

Naos ve peristasis, anıtsal Yunan tapınak mimarisinin ayırt edici bileşenleri olmakla birlikte, mimarlar prostylos tasarımda bu iki uç arasında bir ara çözümü de denemiştir. Bu düzende sütunlu revak, yapının kısa kenarlarının birinde ya da her ikisinde sınırlandırılmıştır. Topografyanın dayattığı zorunluluklardan, ölçek sınırlamalarından ya da iç mekân gereksinimlerinden kaynaklanmış olsun, prostylos plan çeşitli avantajlar sunmuştur. Sütunlu tapınak cephesi, kutsal mimarinin görsel bir göstergesi işlevini görürken, yapının tüm genişliği boyunca uzanan bir naos düzenlenmesine olanak tanımıştır. Yapının uzunluğu ise bütünüyle esnek bırakılmıştır. Prostylos revak, yapının ön

yüzünü vurgulayan belirgin bir yönlülük ve mekânsal hiyerarşi oluşturmuştur. Peripteral tasarımlarla karşılaştırıldığında, bu düzen daha esnek, daha az maliyetli ve daha kısa sürede uygulanabilir niteliktedir. Tetrastyl prostylos tasarım, sütunlu mimarinin ilk kuşağı içinde ortaya çıkmış ve küçük ölçekli tapınaklar için önemli bir seçenek olmayı sürdürmüştür. Antaların arkasına dönen basamaklı, kendine özgü Dorik altı sütunlu prostylos planı, özellikle MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısında ve 3. yüzyılın başlarında rağbet görmüştür. Geri dönen basamaklar, sütunlu galeriyi naos'tan fiziksel ve görsel olarak ayırarak ön revakı daha belirgin bir şekilde bir cepheye dönüştürmüştür. Bu prostylos tasarım Attika'da ve özellikle Kuzey Yunanistan'da, Samothrace'de yaygınlık kazanmıştır. Bu yaygınlık, sütun dizisi ile naos'un dekoratif, düzlemsel bir cepheye indirgendiği Makedon oda mezarlarının altın çağıyla eş zamanlıdır. Peristasis, Yunan kutsal mimarisinin doruk noktası olarak kabul edilmekle birlikte, prostylos tasarım, başlangıçta onu cazip kılan nedenlerin büyük ölçüde aynısı sayesinde, Batı mimarisinde nihai olarak üstünlük kazanmıştır.

Didier Laroche

New elements about the construction process of the Apollo Temple in Delphi

The Temple of Apollo at Delphi was excavated in 1894 by the French scholars, but references by ancient authors had already led scholars to wonder about its appearance, knowing that it contained the seat of the oracle, where the Pythia officiated. The gaping hole that the excavators found at the bottom of the

adyton was a disappointment for archaeologists, and it was not until the publications of F. Courby (1915), then P. Amandry and E. Hansen (2010), that an attempt was made to reconstruct the architecture of the temple. One of the main difficulties lies in reconciling the data provided by the unevenly preserved remains with that which can be gleaned from inscriptions, in particular the construction accounts. One of the most debated questions concerns the order in which the temple was built, namely whether the peristasis came first, followed by the sékos, or vice versa, or even a compromise solution. With Anne Jacquemin, we have added to and modified the history of the last two temples (6th and 4th centuries), which allows us to approach these questions in a different way, taking into account the specific nature of this building, which housed one of most revered religious spaces in Greece.

Delphi Apollon Tapınağı'nın İnşa Sürecine İlişkin Yeni Unsurlar

Delphi'deki Apollon Tapınağı 1894 yılında Fransız araştırmacılar tarafından kazılmıştır; ancak tapınağın görünümüne ilişkin sorular, Pythia'nın görev yaptığı kehanet mekânını barındırdığının antik yazarlarca aktarılmasından çok daha önce gündeme gelmişti. Kazı sırasında adyton'un tabanında ortaya çıkarılan büyük boşluk, arkeologlar için hayal kırıklığı yaratmış; tapınağın mimarisine yönelik bir yeniden değerlendirme ancak F. Courby'nin (1915) ve daha sonra P. Amandry ile E. Hansen'in (2010) yayımlarıyla mümkün olabilmektedir. En büyük zorluklardan biri, düzensiz bir şekilde korunmuş kalıntılardan elde edilen verileri, özellikle inşaat kayıtları olmak üzere yazıtlardan elde edilen verilerle uyumlu hale getirmektir. En çok tartışılan

konulardan biri, tapınağın hangi sırayla inşa edildiğidir: peristasis'in önce yapılıp ardından sekosun mu eklendiği, bunun tersinin mi geçerli olduğu, yoksa ara bir çözümün mü söz konusu olduğu hâlen tartışmalıdır. Anne Jacquemin ile birlikte, tapınağın son iki evresine (MÖ 6. ve 4. yüzyıllar) ilişkin inşa tarihçesini yeniden ele alarak bazı eklemeler ve düzeltmeler yaptık. Bu yaklaşım, Yunan dünyasının en saygın kutsal mekânlarından birini barındıran bu yapının özgül niteliğini dikkate alarak, söz konusu soruların farklı bir perspektiften değerlendirilmesine imkân tanımaktadır.

Clemente Marconi

Building-in-Time in Archaic and Classical Sicily: The Case of Peripteral Temples

This paper focuses on peripteral temples built in Sicily during the Archaic and Classical periods, from the Temple of Apollo at Syracuse to the Large Doric Temple at Segesta. It is articulated in two parts. The first addresses our knowledge of the duration of temple construction on the island, which is far more limited than is generally assumed. Although the prevailing interpretive model envisions a single, immutable "master plan" executed within only a few years, there is substantial evidence for building projects being interrupted or abandoned for structural reasons, as well as for construction processes extending over one generation or more—the latter scenario being best exemplified by Temple G at Selinunte. A discussion of the probable causes of this phenomenon leads into an analysis of the evidence for funding, patronage, and the administrative

organization of peripteral temple construction in Sicily. The second part of the paper focuses on new evidence for the construction site of Temple C at Selinunte, uncovered during the excavations of the main urban sanctuary conducted by the Archaeological Project of the Institute of Fine Arts–NYU and the University of Milan. This material now constitutes some of the best documentation available for a temple construction site on the island and underscores the profound impact that the building of peripteral temples had on the urban landscape as a whole.

Arkaik ve Klasik Dönem Sicilya'sında Zamana Yayılan İnşa Süreçleri: Peripteros Tapınaklar Örneği

Bu çalışma, Arkaik ve Klasik dönemlerde Sicilya'da inşa edilen peripteros tapınaklara odaklanmakta; Siraküsa'daki Apollon Tapınağı'ndan Segesta'daki Büyük Dorik Tapınak'a uzanan bir çerçeve sunmaktadır. Metin iki bölüm hâlinde kurgulanmıştır. İlk bölüm, adadaki tapınak inşa sürelerine ilişkin bilgilerimizin genellikle varsayıldığından çok daha sınırlı olduğunu ortaya koymaktadır. Yaygın yorum modeli, tek ve değişmez bir "ana plan"ın yalnızca birkaç yıl içinde uygulandığını varsaysa da, yapısal nedenlerle kesintiye uğrayan ya da tamamen terk edilen inşa faaliyetlerine, ayrıca bir kuşak ya da daha uzun bir zaman dilimine yayılan yapım süreçlerine dair güçlü kanıtlar mevcuttur. Bu ikinci durumun en çarpıcı örneği Selinunte'deki Tapınak G'dir.

Bu olgunun olası nedenlerine ilişkin tartışma, Sicilya'daki peripteros tapınak inşaatlarında finansman, hamîlik ve idari örgütlenmeye dair kanıtların değerlendirilmesine zemin hazırlar.

Çalışmanın ikinci bölümü ise, Institute of Fine Arts–NYU ile Milano Üniversitesi tarafından yürütülen ana kentsel kutsal alan kazıları sırasında ortaya çıkarılan Selinunte'deki Tapınak C'ye ait şantiye alanına ilişkin yeni verileri ele almaktadır. Bu bulgular, günümüzde adadaki bir tapınak inşa alanına ilişkin en kapsamlı belgelerden bazılarını oluşturmaktadır ve peripteros tapınak inşasının kentsel peyzajın bütünü üzerindeki derin etkisini açık biçimde ortaya koymaktadır.

Henning Burwitz

On the architecture of the Temple of Jupiter in Baalbek - New findings on the reconstruction of the cella and the construction of the peristasis

Since the days of the Grand Tour travellers, the Temple of Jupiter in Baalbek has repeatedly been the focus of scholarly interest. More than 120 years ago, the first German excavations began at the main sanctuary in Baalbek, followed by French and Lebanese missions. The most publications focussed on the construction phases of the main sanctuary (see D. Lohmann) and on the architectural ornamentation of the Temple. Given these comprehensive results, the architecture of the Temple of Jupiter seems to be well known. However, on closer inspection, the reconstruction of the cella is based on only six architectural fragments, only two of which have been published in drawings, and its floor plan borrows heavily from the Temple of Bacchus. New research based on a comprehensive new survey offers a new reconstruction of the cella, and new insight on the

construction of the peristasis and on the load bearing system of the temple.

Baalbek'teki Jüpiter Tapınağı'nın Mimarisi Üzerine: Cella'nın Restitüsyonu ve Peristasis'in İnşa Sürecine İlişkin Yeni Bulgular

Baalbek'teki Jüpiter Tapınağı, Grand Tour gezginleri döneminden itibaren bilimsel ilginin odağında yer almıştır. Yaklaşık 120 yıl önce, Baalbek'teki ana kutsal alanda ilk Alman kazıları başlatılmış, bunu Fransız ve Lübnan misyonları izlemiştir. Yayınların büyük bölümü, ana kutsal alanın inşa evrelerine (bkz. D. Lohmann) ve tapınağın mimari bezemesine odaklanmıştır. Bu kapsamlı çalışmalar ışığında, Jüpiter Tapınağı'nın mimarisinin iyi bilindiği izlenimi oluşmuştur. Ancak daha yakından bakıldığında, cella'nın restitüsyunu yalnızca altı mimari fragmana dayandığı, bunlardan sadece ikisinin çizimlerle yayımlandığı ve plan şemasının büyük ölçüde Bacchus Tapınağı'ndan ödünç alındığı görülmektedir. Kapsamlı yeni bir ölçüm ve belgeleme çalışmasına dayanan güncel araştırmalar, cella için yeni bir restitüsyonu önermekte; aynı zamanda peristasisin inşa süreci ile tapınağın yük taşıyıcı sistemi hakkında yeni veriler sunmaktadır.

ASIA MINOR, IONIA

Konstantin Wächter

Walls for Eternity – Monumental Construction at the Temple of Apollo, Didyma

This paper analyses the building and construction principles of the Hellenistic walls of the Temple of Apollo at Didyma, one of the largest yet unfinished sacred buildings of antiquity. The study is based on the exceptionally well-preserved architectural remains and the extensive corpus of Hellenistic building accounts, which allow for a detailed reconstruction of workshop practices, construction processes and structural decisions. Within the framework of an interdisciplinary research project, epigraphic and architectural-historical methods were systematically combined, leading to new insights into building organisation and wall construction. The temple walls, erected between the third and second centuries BC, exhibit a consistently three-shell construction comprising two marble facings and a limestone core. The setting of the isodomic stone courses follows two clearly defined, alternating construction schemes for even and odd courses, regulating the use of specific block types and ensuring a high degree of regularity in the masonry bond. Special components at corners, antae and pilasters, as well as wall-spanning bonding blocks, provided additional structural stabilisation for walls reaching up to thirty courses in height, particularly with regard to static and seismic requirements. Despite occasional deviations, the overall construction concept is characterised by a high level of

standardisation aimed at efficiency, repeatability and an accelerated building process, which can be reconstructed almost in its entirety on the basis of the archaeological evidence and the inscriptions.

Ebediyet İçin Duvarlar – Didyma Apollon Tapınağı'nda Anıtsal İnşa

Bu çalışma, antik çağın en büyük fakat tamamlanmamış kutsal yapılarından biri olan Didyma Apollon Tapınağı'nın Hellenistik dönem duvarlarının inşa ve yapım ilkelerini incelemektedir. Araştırma, olağanüstü derecede iyi korunmuş mimari kalıntılar ile kapsamlı Hellenistik inşa hesapları külliyatına dayanmaktadır. Bu veriler, atölye uygulamalarının, inşa süreçlerinin ve yapısal kararların ayrıntılı biçimde yeniden kurgulanmasına olanak tanımaktadır. Disiplinlerarası bir araştırma projesi çerçevesinde epigrafik yöntemler ile mimarlık tarihi yaklaşımları sistematik biçimde bir araya getirilmiş; bu sayede yapı organizasyonu ve duvar inşa tekniklerine ilişkin yeni bulgular elde edilmiştir. MÖ 3. ve 2. yüzyıllar arasında inşa edilen tapınak duvarları, iki mermer kaplama ile bir kireçtaşı çekirdekten oluşan tutarlı bir üç kabuklu yapı sistemi sergilemektedir. İsoDOMİK taş sıralarının yerleştirilmesi, çift ve tek sıralar için dönüşümlü olarak uygulanan, açıkça tanımlanmış iki farklı inşa şemasını izlemekte; bu şemalar, belirli blok türlerinin kullanımını düzenleyerek duvar örgüsünde yüksek düzeyde bir düzenlilik sağlamaktadır. Köşelerde, anta ve pilasterlerde kullanılan özel elemanlar ile duvar boyunca uzanan bağlayıcı bloklar, özellikle statik ve sismik gereklilikler açısından, otuz sıraya kadar ulaşan duvarların yapısal dayanımını artırmıştır. Zaman zaman gözlemlenen

sapmalara rağmen, genel inşa anlayışı; verimlilik, tekrarlanabilirlik ve hızlandırılmış bir yapım sürecini hedefleyen yüksek derecede standartlaşma ile tanımlanmaktadır. Arkeolojik veriler ve yazıtlar sayesinde bu inşa süreci neredeyse bütünüyle yeniden kurgulanabilmektedir.

Elea Koenigsäcker

Building the Peristasis: Construction Sequences and Workshop Practices at the Temple of Apollo (Didyma)

The Hellenistic Temple of Apollo at Didyma was extensively documented and published following its excavation more than a hundred years ago. Despite repeated architectural and building-archaeological studies, key questions concerning the monument remain unresolved. The construction process, which extended over several centuries and ultimately remained unfinished, continues to hinder a clear assessment of how far work on this monumental building actually progressed. Recent impulses for renewed research were provided by restoration measures, including the scaffolding of three nearly completely preserved in situ columns, as well as by the interdisciplinary research project *Neuedition der Bauberichte von Didyma*, which enabled a renewed and detailed engagement with the archaeological evidence. The starting point of this contribution is the question of which columns of the peristasis were erected first after the completion of the naos. Detailed surveys and building-archaeological investigations of column remains and their foundations, supplemented by observations on execution, degree of completion, and material use, allow for new insights

into construction sequences and workshop practices, both for the earliest column installations and for subsequent building phases. Recent epigraphic evidence can be integrated into this analysis and is largely corroborated by the architectural remains. Across the different construction phases, variations in column execution become apparent, reflecting underlying political and economic conditions. In addition, architectural drawings preserved on the temple walls provide valuable information on column planning and can be compared with the extant remains, revealing both correspondences and discrepancies between design and execution. These new findings significantly deepen our understanding of Hellenistic column planning and can now be presented in a differentiated manner for one of the most important monumental buildings of its time.

Peristasis'in İnşası: Didyma Apollon Tapınağı'nda Yapım Sıraları ve Atölye Uygulamaları

Didyma'daki Hellenistik Apollon Tapınağı, yüz yılı aşkın bir süre önce gerçekleştirilen kazıların ardından kapsamlı biçimde belgelenmiş ve yayımlanmıştır. Buna rağmen, tekrarlanan mimari ve yapı arkeolojisi çalışmalarına karşın anıta ilişkin temel bazı sorular hâlen yanıtlanabilmiş değildir. Yapım sürecinin birkaç yüzyıla yayılması ve nihayetinde tamamlanmamış olması, bu anıtsal yapıda inşaatın hangi aşamaya kadar ilerlediğinin net biçimde değerlendirilmesini güçleştirmektedir. Son yıllarda, neredeyse bütünüyle yerinde korunmuş üç sütunun iskeleye alınması gibi restorasyon uygulamaları ile *Neuedition der Bauberichte von Didyma* başlıklı disiplinlerarası araştırma

projesi, arkeolojik kanıtların yeniden ve ayrıntılı biçimde ele alınmasına önemli ivmeler kazandırmıştır. Bu çalışmanın çıkış noktasını, naos'un tamamlanmasının ardından peristasis'e ait hangi sütunların ilk olarak dikildiği sorusu oluşturmaktadır. Sütun kalıntıları ve bunların temelleri üzerinde gerçekleştirilen ayrıntılı ölçüm ve yapı arkeolojisi incelemeleri; uygulama biçimleri, tamamlanma dereceleri ve malzeme kullanımı üzerine yapılan gözlemlerle desteklenmiştir. Bu veriler, hem en erken sütun yerleştirmelerine hem de sonraki inşa evrelerine ilişkin yapım sıraları ve atölye pratikleri konusunda yeni değerlendirmelere olanak tanımaktadır. Güncel epigrafik bulgular bu analize dâhil edilebilmekte ve büyük ölçüde mimari kalıntılar tarafından doğrulanmaktadır. Farklı inşa evreleri boyunca sütunların işlenişinde gözlemlenen değişkenlik, altta yatan siyasal ve ekonomik koşulları yansıtmaktadır. Buna ek olarak, tapınak duvarları üzerinde korunmuş mimari çizimler, sütun planlamasına ilişkin değerli bilgiler sunmakta; mevcut kalıntılarla karşılaştırıldığında, tasarım ile uygulama arasındaki örtüşmeleri ve ayrışmaları ortaya koymaktadır. Bu yeni bulgular, Hellenistik dönemde sütun planlamasına dair anlayışımızı önemli ölçüde derinleştirmekte ve döneminin en önemli anıtsal yapılarından biri için artık daha ayrıntılı ve katmanlı bir değerlendirme sunulmasına imkân tanımaktadır.

Frank Rumscheid

The Temple of Athena at Priene designed by Pytheos, from Alexander the Great to Augustus

When the urban centre of Priene was relocated in the middle of the 4th century BC, a prominent place was reserved in the city plan for the main sanctuary of the polis, the sanctuary of Athena Polias. Construction work there continued into the Roman imperial period: the temple, whose naos and cult image were consecrated during the lifetime of Alexander the Great, was only gradually given its peristasis, with the final section, its western pediment side, being completed during the Augustan period. As a result, the temple and the altar could be dedicated not only to Athena but also to Emperor Augustus, so that the polis sanctuary henceforth also functioned as a site of the imperial cult. During the temple's construction period, which lasted well over 300 years, work was not only carried out on the temple itself. Over the same period, the sanctuary area was successively expanded, a monumental courtyard altar connected to the temple by a stone pavement was erected, as well as a southern hall in two construction phases and a representative propylon. The lecture will focus on how the temple is integrated into the city's grid plan, why the Prienians did not settle for a more modest temple, how Pytheos was recruited as designing architect, how the construction costs were financed, and how the craftsmen proceeded with the gradual completion of the peristasis.

Pytheos Tarafından Tasarlanan Priene Athena Tapınağı: Büyük İskender'den Augustus'a

MÖ 4. yüzyılın ortalarında Priene'nin kentsel merkezinin yeniden konumlandırılması sırasında, kentin ana kutsal alanı olan Athena Polias kutsal alanına şehir planı içinde seçkin bir yer ayrılmıştır. Buradaki inşa faaliyetleri Roma imparatorluk dönemine kadar sürmüştür: naosu ve kült heykeli Büyük İskender'in yaşamı sırasında kutsanan tapınak, peristasisine ancak aşamalı biçimde kavuşmuş; son bölüm olan batı alınlık cephesi ise Augustus dönemi sırasında tamamlanmıştır. Bu süreç sonucunda tapınak ve sunak yalnızca Athena'ya değil, aynı zamanda İmparator Augustus'a da adanabilmiş; böylece polis kutsal alanı, bundan böyle imparatorluk kültürünün de icra edildiği bir mekân işlevi kazanmıştır. Üç yüz yılı aşkın bir süreye yayılan tapınağın inşa dönemi boyunca, çalışmalar yalnızca tapınağın kendisiyle sınırlı kalmamıştır. Aynı zaman diliminde kutsal alan aşamalı olarak genişletilmiş; tapınakla taş döşeli bir yol ile bağlantılı anıtsal bir avlu sunağı, iki inşa evresinde gerçekleştirilen güney stoa ve temsilî bir propylon inşa edilmiştir. Sunum, tapınağın kentin ızgara planı içindeki konumlanışını, Prienelilerin neden daha mütevazı bir tapınakla yetinmediklerini, Pytheos'un tasarımcı mimar olarak nasıl görevlendirildiğini, inşa maliyetlerinin nasıl finanse edildiğini ve ustaların peristasisin kademeli tamamlanma sürecinde nasıl çalıştıklarını ele alacaktır.

Orhan Bingöl

Questions about the construction phases of the temple of Artemis in Magnesia

The Temple of Artemis at Magnesia is a prime example of Hellenistic temple architecture. It is one of the four great Ionian temples of Anatolia and the first to feature the pseudodipteros design according to Vitruvius. Despite the fame of the Temple of Artemis and Hermogenes, several questions remain unanswered. The most intriguing question is the dating of the temple. There are several conflicting views and suggestions on the dating, ranging from the end of the third century to the second half of the second century BCE. The research history of the Temple of Artemis Leukophryene begins at 18th cent repeated more than three times but none of them completed exactly. In 2020 documentation and arrangement works were carried out throughout the temple in line with the available resources. As a result of this documentation work the structure of the temple has been largely cleaned and revealed for the first time since the temple's destruction. This documentation and reassessment revealed that a group of structural elements contained important information regarding two different structural features of the temple. Based on epigraphic evidence, it was assessed that these structural elements could belong to different periods. This presentation will attempt to examine the differences identified in structural elements within the structure itself, and in this context, data regarding the possible phases of the structure will be evaluated.

Magnesia Artemis Tapınağında Yapım Aşamalarının Sorgulanması

Magnesia'daki Artemis Tapınağı, Helenistik tapınak mimarisinin en önemli örneklerinden biridir. Anadolu'nun dört büyük İyon tapınağından biridir ve pseudodipteros tasarımını ilk kez kullanan tapınaktır. Vitruvius, "Mimari Üzerine On Kitap" adlı eserinde, tapınak tiplerini sütun aralığına göre tanımlayan ve ilk olarak Magnesia'daki Artemis Tapınağı'nda uyguladığı yeni bir tip olan sekiz sütunlu pseudodipteros'u tanıtan kişinin Hermogenes olduğunu belirtir. Artemis ve Hermogenes Tapınağı'nın şöhretine rağmen, birçok soru hâlâ cevapsız kalmaktadır. En ilgi çekici soru ise tapınağın tarihlendirilmesidir. Tarihlendirme konusunda, MÖ üçüncü yüzyılın sonundan MÖ ikinci yüzyılın ikinci yarısına kadar uzanan çeşitli çelişkili görüşler ve öneriler bulunmaktadır. Artemis Leukophryene Tapınağı'nın araştırma tarihi 18. yüzyılda başlar, üç kereden fazla tekrarlanır ancak hiçbiri tam olarak tamamlanmaz. 2020 yılında, mevcut kaynaklar doğrultusunda tapınak genelinde belgeleme ve düzenleme çalışmaları yapılmıştır. Bu dokümantasyon çalışmasının bir sonucu olarak tapınağın üç bölümlü iç yapısı ile özellikle kuzey pteronu olmak üzere Doğu ve batı pteronları tapınağın yıkıldığı günden sonra ilk kez büyük oranda temizlenerek ortaya çıkarılmıştır. Bu belgeleme ve yeniden değerlendirme sonucunda, bir grup yapı elemanının tapınağın iki farklı yapısal özelliklerine ilişkin önemli bilgiler içerdiği ortaya çıktı. Epigrafik belgelere dayanarak bu yapı elemanlarının farklı dönemlere ait olabilecekleri değerlendirildi Bu sunumda, yapı elemanlarında saptanan farkların yapıda da sorgulanmasına

çalışılacak ve bu bağlamda yapının evrelerinin olabileceğine ilişkin veriler değerlendirilecektir.

Mustafa Adak

The Festival of Artemis Leukophryene: Organization, procedure, participants

Around 207/6 BC, the isopythic status of the Leukophryenea was recognized. This international success motivated the Magnesians to build a new temple to the city goddess Artemis Leukophryene. The inscriptions do not provide any reliable information about the duration of the construction work on the temple, whose design is attributed to Hermogenes. However, the temple is likely to have taken on its final, peripteral form under Augustus at the latest. At that time, construction work began on the colonnaded halls that bordered the temple precinct on the sides. An epidosis list from the time of Tiberius shows that the financing was partly provided by private donors (including foreigners). In addition to columns and money, land in the immediate vicinity of the temenos was also donated, making it clear that the temple precinct was enlarged at that time.

The western part of the temenos between the altar and the propylon served as "Festplatz". The city authorities assigned fixed places to the participants by cutting inscriptions on the pavement and on buildings and monuments. About two dozen of these topos inscriptions are preserved. These and the topos inscriptions on the benches of the stadium, where the agones were held during the Leukophryenea, allow for a unique

reconstruction of Magnesian society during the High Imperial period. It becomes clear that, in contrast to many cities (Ephesos, Saittai, Aizanoi), where seating arrangements were regulated according to *phylai* or other suborganisations of the polis, the Magnesians proceeded individually. The majority of the seat inscriptions refer to religious and professional associations. This aspect will be highlighted in the lecture.

Artemis Leukophryene Bayramı: Organizasyon, Süreç, Katılımcılar

Magnesialılar verdikleri büyük bir uğraş sonucunda MÖ 207/6 yılında Leukophryenea Bayramı'nın Pythia Bayramları ile eşdeğer sayılmasını kabul ettirmişlerdir. Bu uluslararası başarı, Magnesialıları baş tanrıçaları Artemis Leukophryenea için yeni bir tapınak inşa etmeye motive etmiştir. Hermogenes ile ilişkilendirilen tapınağın inşaatının ne kadar sürdüğüne dair yazıtlar kesin bilgi vermemektedir. Ancak tapınak, en geç Augustus döneminde peripteral haliyle son şeklini almış olmalıdır. O dönemde, tapınak sahasını yanlardan çevreleyen stoaların inşaatına başlandı. Tiberius dönemine ait uzun bir bağış listesi, finansmanın kısmen özel bağışçılar (yurttaşların yanı sıra yabancı bireyler) tarafından sağlandığını göstermektedir. Bu bağlamda sütun ve nakit paranın yanı sıra, tapınağa yakın bazı arazilerin de bağışlanmış olması, temenos sınırlarının o dönemde genişletildiğini göstermektedir.

Sunak ile propylon arasında yer alan temenos'un batı kısmı festival alanı olarak kullanılmıştır. Kent yönetimi zemin döşemelerine, yapılara ve bazı anıtlara topos yazıtları yazdırarak katılımcılara sabit yerler tahsis etmiştir. Bu topos yazıtlarından

yirmiden fazlası günümüze ulaşmıştır. Bunlar ve Leukophryenea yarışmalarının düzenlendiği stadyumun oturma sıralarındaki topos yazıtları, İmparatorluk dönemi Magnesia toplumunun eşsiz bir rekonstrüksiyonunu mümkün kılmaktadır. Birçok şehirde (Efes, Saittai, Aizanoi) oturma düzeni *phyle* ve kentin başka alt birimlerine göre yapılırken Magnesia'da bireysel bir yaklaşım izlenmiştir. Topos yazıtlarının çoğu dini ve mesleki derneklerin adlarını içermektedir. Sunumda bu konu ön plana çıkarılacaktır.

Thekla Schulz Brize, Bilal Söğüt

From Naos to Pseudodipteros - The Temple of Hekate in Lagina

The Temple of Hekate in Lagina was built over an assumed open natural sanctuary dating from the 4th century BC, which was surrounded on three sides by simple stone walls. In the 2nd century BC, the Temple of Hekate was first built as an anta temple, which encased the old place of cult with its walls and covered it with the paving of the cella. After 81 BC, this ante temple was expanded into a pseudodipteros, which included the frieze now preserved in the Istanbul Museum. To do this, the entablature and roof of the ante temple were removed, and the temple was not only enlarged in floor space but also raised in height. These two building phases can be reconstructed almost completely thanks to the numerous preserved building components. Together with the altar opposite, the Pseudodipteros forms the centre of a square surrounded by stoai. The entire sanctuary was probably destroyed in late antiquity by a natural disaster, an earthquake combined with a

landslide. The temple, built on natural rock, remained mostly in its original position, but was significantly deformed and damaged. The altar was shifted about six metres from their axis and shattered in several parts.

Naos'tan Pseudodipteros'a: Lagina Hekate Tapınağı

Lagina'daki Hekate Tapınağı, MÖ 4. yüzyıla tarihlenen ve üç yönden basit taş duvarlarla çevrili olduğu varsayılan açık bir doğal kutsal alanın üzerine inşa edilmiştir. MÖ 2. yüzyılda Hekate Tapınağı, ilk aşamada antalı bir tapınak olarak inşa edilmiş; bu evrede, eski kült mekânı duvarlar içine alınmış, bir çatı ile örtülmüş ve cella kaplanmıştır. MÖ 81 yılından sonra ise bu anta tapınağı, günümüzde İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde korunan frizi de içeren bir pseudodipteros tapınağına dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm sırasında anta tapınağının üst yapısı ve çatısı sökülmüş; yapı yalnızca taban alanı bakımından genişletilmekle kalmamış, aynı zamanda yükseltilmiştir. Korunmuş çok sayıdaki yapı elemanı sayesinde bu iki inşa evresi neredeyse bütünüyle yeniden kurgulanabilmektedir. Karşısında yer alan sunak ile birlikte pseudodipteros tapınak, stoa'larla çevrili kare planlı bir alanın merkezini oluşturmaktadır. Kutsal alanın tamamı, büyük olasılıkla geç antik dönemde, bir depremin heyelanla birleştiği doğal bir afet sonucunda tahrip olmuştur. Doğal kaya üzerine inşa edilmiş olan tapınak büyük ölçüde özgün konumunu korumuş olsa da, ciddi biçimde deformasyona uğramış ve hasar görmüştür. Sunak ise yaklaşık altı metre kadar ekseninden kaymış ve birkaç parçaya ayrılarak yıkılmıştır.

Musa Kadioğlu

Architectural Development of the Sanctuary of Dionysos at Teos from the Hellenistic to the Roman Imperial Period

The largest temple built in Anatolia for the god Dionysos is the Peripteros Temple in the ancient Ionian city of Teos. According to the Roman architect and engineer Vitruvius, this temple, like the Temple of Artemis in Magnesia, is the work of the famous architect Hermogenes and was built according to his eustylos principles. Research on Hermogenes, especially on the Temple of Dionysos, began in the second half of the 18th century and has continued up to the current excavations and research. Recent research has shown that, contrary to previous assumptions, only the naos of the temple, designed by Hermogenes in a peripteros plan, was completed and none of the eustylos principles were applied in this temple. Construction of the Temple of Dionysos began in the last quarter of the 3rd century BC, and by the end of the century, perhaps even by the beginning of the 2nd century BC, only the crepidoma in accordance with the peripteros plan and the three-part naos, consisting of a deep pronaos, a naos and a narrow opisthodomos. After the removal of the naos roof and the Dionysos friezes on the naos walls, the 6 x 11 peristasis columns were added to the temple only in the Hadrianic period (120-130 AD), completing the peripteral temple planned in the Hellenistic period. The complete construction of the temple and sanctuary, which began in the last quarter of the 3rd century BC, must therefore have lasted until the 130s AD. This construction process is evident not only in the temple itself, but

also in the altar, the stoas of the temenos and the main gate (the propylon) to the sanctuary. The construction of the stoas of the temenos, which began in the middle of the 2nd century BC, was most likely completed during the Hadrianic period, as was the temple. Ceramic finds from the excavations of the altar's foundations indicate that the altar's foundations were completed in 170 BC. Although there is no archaeological evidence of the propylon from the Hellenistic period, the existing remains belong to the propylon built in 3 BC. From an architectural perspective, this lecture examines the sanctuary as an integrated whole, addressing how the multiple structures constituting the site may have been realized through successive construction phases over a period of approximately 360 years.

Hellenistik Dönem'den Roma İmparatorluk Dönemi'ne Teos Dionysos Kutsal Alanı'nın Mimari Gelişimi

Tanrı Dionysos için Anadolu'da inşa edilmiş en büyük tapınak, Teos Antik kentindeki peripteral tapınaktır. Romalı Mimar ve Mühendis Vitruvius'un aktarımına göre Magnesia'daki Artemis Tapınağı gibi söz konusu tapınak Hellenistik Dönemin ünlü mimari Hermogenes'in eseridir ve Hermogenes'in Eustylos prensiplerine göre yapılmıştır. 18. yüzyılın ikinci yarısından itibaren başlayan Dionysos tapınağı özelindeki Hermogenes araştırmaları güncel kazı ve araştırmalara kadar süre gelmiştir. Güncel araştırmalarda bu zamana kadar kabul edilenin aksine Hermogenes'in peripteral planda tasarlamış olduğu tapınağın ancak naos bölümünün bitirilebildiği ve eustlos prensiplerinin hiçbirinin bu tapınakta uygulanmadığı ortaya konmuştur. MÖ 3. yüzyılın son çeyreğinde inşasına başlanan Dionysos

Tapınağı'nın yüzyıl sonunda belki de MÖ 2. yüzyıl başlarında ancak peripteral plana uygun krepidoma'sı ile merkezde yer alan, derin bir pronaos, naos ve dar bir opisthodomos olmak üzere üç bölümlü naos'u tamamlanmış olmalıdır. Naos çatısının ve naos duvarı üzerindeki dionysiak figürlü frizlerin sökülmesinin ardından 6 x 11 sayılı peristasis sütunları tapınağa ancak Hadrianus Dönemi'nde (MS 120-130) eklenmiş ve Hellenistik Dönem'de planlanan peripteral tapınak tamamlanmıştır. Böylece MÖ 3. yüzyılın son çeyreğinde başlayan tapınağın inşa süreci MS 130'lu yıllara kadar sürmüştür olmalıdır. Ayrıca bu inşa süreci sadece tapınakta değil hem altar'da hem temenos stoa'larında hem de kutsal alana giriş sağlayan ana giriş kapısında yani propylon'da da görülmektedir. MÖ 2. yüzyıl ortalarında başlayan temenos stoa inşası büyük olasılıkla tapınakta olduğu gibi Hadrianus Dönemi'nde tamamlanmış olabilir. Altarın temel kazılarında bulunan seramikler yardımıyla altar temelinin MÖ 170 yılında tamamlandığı anlaşılmıştır. Hellenistik Dönem propylon'u hakkında henüz arkeolojik bir veri olmasa da mevcuttaki kalıntıların MÖ 3 yılında inşa edilen propylon'an ait olduğu tespit edilmiştir. Tüm kutsal alan mimari olarak değerlendirildiğinde kutsal alanı oluşturan birçok yapının yaklaşık 360 yıl uzun süren bir inşa sürecinde yapılmış olabileceği bu konuşmada ele alınacaktır.

Özlem Vapur, Burak Tüzün

The pottery finds from the Sanctuary of Dionysos in Teos

Pottery is one of the most revealing groups of finds in archaeological research. If you learn to listen to them, they tell

you a great deal about structures, settlements, and people. Regular excavations that began in Teos in 2010 under the direction of Musa Kadioğlu provided an opportunity for long-term and meticulous research on the Temple of Dionysos and the surrounding structures. During these studies, many ceramics were found that tell the story of this sanctuary. Among these are fine wares that contribute significantly to determining the stratigraphy, many different types and forms of preparation, cooking, and storage ware for kitchen use, as well as vessels produced for various purposes such as lamps, braziers, cooking stand and incense burners.

This presentation aims to identify the construction phases of this important sanctuary from the naos to the completion of the stoas and, based on this data, to contribute to the long-standing debate among many scholars regarding the working years of the architect Hermogenes and the long construction process of the temple through ceramics. In this regard, the latest and most characteristic examples that provide *terminus post quem*, obtained from layers that shed light on the construction and use phases of the temple, altar, temenos wall, and stoas, have been selected. The selected ceramics reveal that the temple was built at the end of the 3rd century BC, the altar around the second quarter to the middle of the 2nd century BC, and the stoas surrounding the sacred area at the end of the 2nd century BC, at the latest at the beginning of the 1st century BC. No stratigraphic layers have yet been encountered in the excavated sections of the sanctuary that would allow for the identification of Roman Period construction and repair phases.

Teos Dionysos Tapınağı Kutsal Alanı Seramik Buluntuları

Seramikler arkeolojik araştırmaların en çok konuşan buluntu gruplarından biridir. Onları dinlemeyi öğrenirseniz yapılar, yerleşime ve insana dair çok Őey söylerler. 2014 yılında Musa Kadioğlu başkanlığında Teos'ta başlayan düzenli kazılar, Dionysos Tapınağı ve çevresindeki yapılarda uzun soluklu ve titiz araştırmalara fırsat vermiş, bu çalışmalar sırasında kutsal alanın hikayesini anlatan çok sayıda seramik ele geçmiştir. Bunlar arasında stratigrafinin belirlenmesine önemli katkı sağlayan kaliteli kaplar, mutfak kullanımına yönelik çok sayıda farklı tür ve formda hazırlama, pişirme ve depolama kabı ile kandil, maltız, tütsülük benzeri değişik kullanım amaçlarına yönelik üretilmiş kaplar mevcuttur.

Bu sunumda, bu önemli kutsal alanın naos'undan stoa'larının tamamlanmasına kadar geçen süreçteki yapı evrelerinin tespit edilmesi ve bu veriler üzerinden pek çok bilim insanını uzun zamandır meşgul eden mimar Hermogenes'in çalışma yılları konusundaki tartışmalara ve tapınağın uzun inşa sürecine seramikler aracılığıyla katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu doğrultuda tapınak, altar, temenos duvarı ve stoa'ların yapım ve kullanım evrelerine ışık tutacak tabakalardan ele geçen ve terminus post quem veren en geç ve karakteristik örnekler seçilmiştir. Seçilen seramikler tapınağın MÖ 3. yüzyılın sonu, altların yaklaşık MÖ 2. yy. ikinci çeyreği-ortaları, kutsal alanı çevreleyen stoa'ların ise MÖ 2. yy. sonu en geç MÖ 1. yy. başında inşa edilmeye başlandığını ortaya koymaktadır. Kutsal alanın kazısı yapılan kısımlarından Roma Dönemi yapım ve

onarım evrelerini tespitte fırsat verecek tabakalara ise henüz rastlanmamıştır.

Tommaso Ismaelli, Sara Bozza, Giacomo Casa

From the Hellenistic Cella to the Hadrianic Peristasis of the Temple of Dionysos at Teos: Strategies of Reuse, Technology, and Labor Organization in Transition

This paper presents the results of a long-term research project focusing on the reconstruction of technical knowledge and labor organization in the building site of the Temple of Dionysos at Teos, designed at the end of the 3rd century BCE by Hermogenes. Through a dedicated documentation protocol and the systematic analysis of more than 1,700 blocks preserved both in situ and ex situ, the study offers a renewed understanding of the transformation of the Hellenistic distylos in antis into a peripteral temple. First, the paper examines the Hellenistic construction phase, discussing assembly methods, lifting systems, and carving practices. Particular attention is paid to the high level of craftsmanship, the standardization of technical procedures, and the careful management of the workforce that characterized the original building site. Secondly, the analysis focuses on the Imperial intervention, during which newly carved blocks were combined with reemployed Hellenistic elements relocated from the cella to the peristasis. The strategies of reuse of blocks, the reassembly of earlier elements, and the mimetic carving of new architectural decoration are analysed in detail. The paper highlights the dynamic tension between continuity with Hellenistic technical

traditions and the adoption of new standards and construction practices typical of the Imperial period, with special attention to changes in the organization of the workforce.

Teos Dionysos Tapınağı'nda Hellenistik Cella'dan Hadrianik Peristasis: Yeniden Kullanım Stratejileri, Teknoloji ve İşgücü Organizasyonu

Bu çalışma, MÖ 3. yüzyılın sonunda Hermogenes tarafından tasarlanan Teos Dionysos Tapınağı'nın inşaat sahasında teknik bilgi ve işgücü organizasyonunun yeniden yapılandırılmasına odaklanan uzun vadeli bir araştırma projesinin sonuçlarını sunmaktadır. İn situ ve in situ konumunu kaybetmiş 1.700'ün üzerinde mimari blok üzerinde sistematik analizler ve özel bir dokümantasyon protokolü aracılığıyla çalışma, Hellenistik dönemde distylos in antis formundan peripteros tapınağa geçişin yeniden anlaşılmasına olanak tanımaktadır. Öncelikle, çalışma Hellenistik inşa evresini ele almakta; montaj yöntemleri, kaldırma sistemleri ve yüzey işçiliği uygulamaları tartışılmaktadır. Bu bağlamda, özgün inşaat sahasını karakterize eden yüksek işçilik seviyesi, teknik prosedürlerin standartlaştırılması ve işgücünün titiz yönetimi özellikle vurgulanmaktadır. İkinci olarak, analiz, yeni blokların işlenmesi ve Hellenistik dönemden cella'dan peristasis'e taşınan elemanların yeniden kullanıldığı İmparatorluk müdahalesine odaklanmaktadır. Blokların yeniden kullanım stratejileri, önceki elemanların yeniden montajı ve yeni mimari bezemenin taklitçi oyma teknikleri ayrıntılı biçimde incelenmektedir. Çalışma, Hellenistik teknik geleneklerle süreklilik ile İmparatorluk dönemine özgü yeni standart ve inşa uygulamalarının

benimsenmesi arasındaki dinamik gerilimi ortaya koymakta; işgücü organizasyonundaki değişikliklere özel bir dikkat göstermektedir.

Marco Galli

The Long Road to the Peristasis: the Hellenistic Sculpture and the Hadrianic Completion of the frieze in the Temple of Dionysos at Teos

The Hermogenes' Temple of Dionysos at Teos provides an exemplary case for investigating the long and discontinuous biography of a peripteral temple, from the completion of the cella to the much-delayed realization of the peristasis. A systematic study of the preserved frieze blocks, together with more than 270 new fragments, has made it possible to distinguish a coherent Hellenistic phase from a later Hadrianic phase marked by dismantling, reuse, and integration. The Hellenistic frieze, carved in white marble and characterized by repetitive iconographic schemes and standardized carving practices, reflects an early Hellenistic workshop tradition in Asia Minor and a sculptural program closely aligned with the civic cult of Dionysos at Teos. The Hadrianic completion of the peristasis transformed this arrangement. On one side, the dismantling and reassembly of Hellenistic frieze blocks, together with the addition of newly carved Roman reliefs, required substantial technical adaptations; on the other, the selective preservation of the Dionysiac repertoire reveals a deliberate strategy of visual continuity and cultural memory. By reconstructing the sculptural program of the frieze this

contribution addresses key themes of the colloquium – flexibility and adaptation, material reuse, and the successful long-awaited completion of a peripteral temple –, illuminating the complex transition from naos to peristasis in Hellenistic and Roman Asia Minor.

Peristasis Uzun Yol: Teos Dionysos Tapınağı'nda Hellenistik Heykeltçilik ve Hadrianik Friz Tamamlaması

Teos'taki Hermogenes tarafından tasarlanan Dionysos Tapınağı, cella'nın tamamlanmasından peristasisin gerçekleşmesine kadar uzanan uzun ve kesintili bir peripteros tapınağın biyografisini incelemek için örnek teşkil eden bir vakadır. Korunmuş friz blokları üzerinde yürütülen sistematik çalışmalar ve 270'in üzerinde yeni parçanın analizi, tutarlı bir Hellenistik evreyi, sökme, yeniden kullanım ve entegrasyonla karakterize edilen daha sonraki Hadrianik evreden ayırt etmeyi mümkün kılmıştır. Beyaz mermerden işlenmiş Hellenistik friz, tekrarlayan ikonografik düzenlemeler ve standartlaştırılmış oyma teknikleriyle, Küçük Asya'daki erken Hellenistik atölye geleneğini ve Teos'taki Dionysos kentsel kültürü ile yakından uyumlu bir heykelsel programı yansıtmaktadır. Peristasis'in Hadrianus döneminde tamamlanması ise bu düzeni dönüştürmüştür. Bir yandan, Hellenistik friz bloklarının sökölüp yeniden monte edilmesi ve yeni işlenmiş Roma rölyeflerinin eklenmesi, önemli teknik uyarlamalar gerektirmiştir; diğer yandan, Dionysos temalarının seçici biçimde korunması, görsel süreklilik ve kültürel belleğe yönelik kasıtlı bir stratejiyi ortaya koymaktadır. Friz heykel programının yeniden yapılandırılması, kolokyumun temel temalarına yanıt vermektedir: esneklik ve

uyum, malzeme yeniden kullanımı ve uzun süredir beklenen bir peripteros tapınağın başarılı tamamlanması. Bu çalışma, Hellenistik ve Roma dönemi Küçük Asya'sında cella'dan peristasis'e geçişin karmaşık sürecini aydınlatmaktadır.

Phil Stinson

Architectural terminology and the planning of the Sebasteion at Aphrodisias

Architectural terminology used in antiquity offers the opportunity to gain insights into the dynamic process of project conception to fruition in the minds of architects and their patrons, provided that the physical remains of buildings and evidence for their ancient names or terms can be securely linked. This paper presents new epigraphic evidence for the ancient names for all of the major components of the Julio-Claudian Sebasteion complex at Aphrodisias, to be published in collaboration by A. Chaniotis in an upcoming volume about the architecture of the Sebasteion. These terms, when examined in conjunction with architectural and urbanistic considerations, offer insights into some of the thinking behind the complex's distinctive form and siting in the city center. In the process of discussing these questions, this paper also provides an overview of the most recent research on the architecture of the Sebasteion's Temple, as well as the results of a new partial anastylosis of its facade. The Temple is now understood to have had a peripteral plan rather than a prostyle plan as previously thought.

Mimari Terminoloji ve Aphrodisias Sebasteion'unun Planlaması

Antik dönemde kullanılan mimari terminoloji, yapının fiziksel kalıntıları ile antik çağdaki adları veya terimlerine dair kanıtlar güvenilir biçimde ilişkilendirilebildiği takdirde, proje kavrayışından tamamlanmasına kadar geçen dinamik sürecin, mimarların ve hamilerin zihninde nasıl işlediğine dair önemli içgörüler sunmaktadır. Bu çalışma, Aphrodisias'taki Lulius-Claudiuslar dönemi Sebasteion kompleksinin tüm başlıca bileşenlerine ilişkin antik adlara dair yeni epigrafik verileri sunmaktadır. Söz konusu bulgular, A. Chaniotis ile iş birliği içinde, Sebasteion'un mimarisi üzerine hazırlanacak yakında yayımlanacak bir hacimde yayınlanacaktır. Bu terimler, mimari ve kentsel bağlamla birlikte incelendiğinde, kompleksin özgün biçimi ve kent merkezindeki konumlandırılması arkasındaki düşünceye dair değerli bilgiler sağlamaktadır. Bu sorular tartışılırken, çalışma ayrıca Sebasteion Tapınağı'nın mimarisi üzerine yürütülen en güncel araştırmalara ve cephesinin yeni yapılan kısmi anastiloz sonuçlarına genel bir bakış sunmaktadır. Tapınağın, daha önce düşünüldüğünün aksine bir prostylos olmayıp, peripteros planına sahip olduğu artık anlaşılmıştır.

Kutalmış Görkay

The Augustan Temple at Ancyra: Revisited

The paper focuses on reassessing the construction date and building phases of the Augustan Temple at Ancyra in light of both earlier and recent research, with the aim of offering new interpretations and proposals concerning its plan and architectural development. As previously suggested by the speaker, the reassessment again indicates that the temple was

initially constructed during the reign of Emperor Augustus with a *prostylos* façade at the front and an *in antis* arrangement at the rear *opisthodomos*, consisting solely of the *cella*. It appears that the *peristasis* was added at a later stage, most probably in the 2nd century AD. This long-standing hypothesis is further supported by recent observations on certain Hellenistic temples. The paper argues that such a sequence of construction was a common practice in antiquity: building projects were often initiated with limited seed funding, with the expectation that additional financial support could be secured more easily once construction had already commenced. This reassessment also raises the question of whether the temple's overall design and planning were conceived from the outset within a single, comprehensive blueprint, or whether they evolved through successive stages over time, reaching their final form only after multiple phases of construction.

Ankyra Augustus Dönemi Tapınağı: Yeniden

Bu çalışma, daha önceki ve yeni araştırmalar ışığında antik Ankyra'daki Augustus Dönemi Tapınağı'nın inşa tarihini ve yapım aşamalarını yeniden değerlendirmeye odaklanarak, planı ve mimari gelişimiyle ilgili yeni yorumlar ve öneriler sunmayı amaçlamaktadır. Konuşmacı tarafından daha önce de önerildiği gibi, yeniden değerlendirme, tapınağın başlangıçta İmparator Augustus döneminde, ön cephesinde *prostylos* ve *opisthodomos*'unda *in antis* planında bir düzenlemeyle inşa edildiğini göstermektedir. *Peristasis*'in daha sonraki bir aşamada, büyük olasılıkla MS 2. yüzyılda eklendiği anlaşılmaktadır. Bu uzun süredir devam eden hipotez, bazı

Hellenistik tapınaklar üzerindeki son yıllarda yapılan yeni gözlemlerle de desteklenmektedir. Çalışma, bu tür bir inşaat sırasının antik çağda yaygın bir uygulama olduğunu savunmaktadır: İnşaat projeleri genellikle sınırlı başlangıç fonlarıyla başlatılır ve inşaat başladıktan sonra ek finansal desteğin daha kolay sağlanabileceği beklentisiyle yürütülürdü. Bu yeni değerlendirme, tapınağın genel tasarım ve planlamasının en başından itibaren tek, kapsamlı bir taslak içinde mi tasarlandığı, yoksa zaman içinde ardışık aşamalardan geçerek, ancak birden fazla inşaat aşamasından sonra nihai haline mi ulaştığı sorusunu da gündeme getiriyor.

Samuel Holzman

Adjusting columns between naos and peristasis: space, light, and color

In a notable passage (4.4.2-3), Vitruvius advises architects to alter the design of columns to accommodate the different viewing conditions of the pronaos and peristasis. Enclosed spaces, Vitruvius argued, changed the appearance of columns, which should in turn be compensated for through subtle alterations in proportions and design. This paper considers several predecessors to this architectural concept from the Archaic through Hellenistic periods, including column capitals with different carving styles on opposite faces, column shafts with different fluting schemes, and whole zones of altered polychromy. Appearing first in temples, the search for equilibrium between interior and exterior spread to other building types and functions. For example, the use of column

shafts with a “half fluted” design on only one side appears in several Hellenistic stoas and peristyles, probably as a counterpoint to new trends in wall decoration. These different adaptations of columns reveal how ancient designers weighed the effects of viewing angle and lighting conditions on the perception of architecture, leading up to the conceptions of interior space and colonnades offered by Vitruvius.

Naos ve Peristasis Arasında Sütunların Düzenlenmesi: Mekân, Işık ve Renk

Vitruvius’un dikkat çekici bir pasajında (4.4.2-3), mimarlara, pronaos ve peristasis’in farklı izleme koşullarına uyum sağlamak amacıyla sütun tasarımını değiştirmelerini önerdiği görülür. Vitruvius’a göre kapalı mekânlar, sütunların görünümünü değiştirir; bu durum, sütun oranları ve tasarımı üzerinde yapılan ince müdahalelerle dengelenmelidir. Bu çalışma, Arkaik dönemden Hellenistik döneme kadar uzanan, bu mimari kavramın öncüllerini ele almaktadır. Bunlar arasında, karşıt yüzlerinde farklı oyma stillerine sahip sütun başlıkları, farklı yivleme düzenine sahip sütun gövdeleri ve bütün polikromi bölgelerinde yapılan değişiklikler yer almaktadır. Bu tür uygulamalar ilk olarak tapınaklarda ortaya çıkmış, iç mekân ile dış mekân arasındaki denge arayışı daha sonra diğer yapı tipleri ve işlevlerine yayılmıştır. Örneğin, yalnızca bir yüzü “yarı yivli” olarak işlenmiş sütun gövdeleri, muhtemelen duvar süslemesindeki yeni eğilimlere karşı bir kontrpuan oluşturmak amacıyla, birkaç Hellenistik stoa ve peristil yapısında görülmektedir. Sütunların bu farklı uyarlamaları, antik tasarımcıların mimarinin algılanması üzerinde bakış açısı ve ışık

koşullarının etkilerini nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymakta; bu bağlamda Vitruvius'un iç mekân ve sütun dizileri kavramlarına ulaşan düşünsel süreci aydınlatmaktadır.

Fikret Yegül

An immeasurable conclusion: The biography of the Temple of Artemis at Sardis

The planners of this colloquium asked us to examine “the dynamic processes involved in the transition from the cella to the peristasis”, especially in cases when centuries pass between the planning and completion phases of temples, representing “biographies” with distinct architectural personalities. The biography of the Temple of Artemis at Sardis is rich, varied, unorthodox, even disruptive. The construction of this gigantic temple started early in mid-third century BC following the conquest of western Anatolia by Seleucids and the establishment of Sardis as the western capital of their empire. It was completed as a cella-only structure by the end of the century and functioned incomplete for three-and-half centuries before Hadrian endowed the city with neokoros honors and rebuilt the cella as a pseudodipteros—also unfinished. For this delay we might consider many factors—political, economic, lousy leadership, talent—or just delight in unfinished projects. The story of this long delay illuminates not only reasons specific to Sardis but reasons that can be evaluated in a larger context. The unorthodox design of the Sardis temple and its idiosyncratic naos-peristasis relationship can be sought in the

creative horizons of Hadrianic architecture and the reciprocating relationship between Sardis, Hadrian, and Italy.

Ölçülemez bir sonuç: Sardis'teki Artemis Tapınağı'nın Biyografisi

Bu kolokyumun planlayıcıları, bizden farklı mimari kişiliklere sahip “biyografileri” temsil eden “cella’dan peristasis’e geçişte yer alan dinamik süreçleri” incelememizi istedi. Sardis’teki Artemis Tapınağı'nın biyografisi zengin, çeşitlilik arz eden, alışılmışın dışında, hatta yıkıcıdır. Bu devasa tapınağın inşası, Seleukoslar’ın Batı Anadolu’yu fethetmesinin ardından MÖ 3. yüzyılın ortalarında başladı. Yüzyılın sonunda sadece cella yapısı olarak tamamlandı ve Hadrianus şehre neokoros onurunu bahşetmeden ve cella’yı pseudodipteros olarak yeniden inşa etmeden önce üç buçuk yüzyıl boyunca tamamlanmamış olarak işlev gördü. Bu gecikme için birçok faktörü göz önünde bulundurabiliriz: politik, ekonomik, kötü liderlik, yetenek eksikliği... Ya da sadece tamamlanmamış projelerin keyfini çıkarabiliriz. Bu erteleme ve yeniden doğuş hikayesi, Hermogenes’ten Hadrian’a kadar uzanan düşünceleri tetikler. Tapınağın kendine özgü naos-peristasis ilişkisiyle ortodoks olmayan tasarımı, ölçülemez bir mimarın ufkunu uyandırır ve Kepler ve Kahn’ın ruhunda düşünceleri çağırıştırır; bu sayede biz de Sardis tapınağının kucakladığı sonsuz evrenleri hayal edebiliriz.

Institutional affiliations and addresses

Prof. Dr. Mustafa Adak – Akdeniz University
Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi,
Eskiçağ Dilleri ve Kültürleri Bölümü
Kampüs - 07058 Antalya
<https://avesis.akdeniz.edu.tr/madak>
madak@akdeniz.edu.tr

Prof. Dr. Orhan Bingöl - Ankara and Karabük University
Ankara ve Karabük Üniversiteleri
Emekli Öğretim Üyesi
<https://www.orhanbingol.net>
orhanbingolaa@gmail.com

Dr. Sara Bozza - CNR-Institute of Heritage Science
Campus Universitario, via per Monteroni, Lecce (LE)
tommaso.ismaelli@cnr.it
<https://www.ispc.cnr.it>
sara.bozza@cnr.it

Dr. Henning Burwitz –
Henning.Burwitz@web.de

Dr. Giacomo Casa - Sapienza University of Rome
Dipartimento di Scienze dell'Antichità
P.le Aldo Moro 5 - 00185 Roma
giacomo.casa@uniroma1.it

Prof. Dr. Diane Favro – UCLA, Cotsen Institute of Archaeology
Professor Emerita, Department of Architecture and Urban Design
<https://www.ioa.ucla.edu/people/diane-favro>
dgfavro@gmail.com

Prof. Dr. Marco Galli - Sapienza University of Rome
Dipartimento di Scienze dell'Antichità
Director Sapienza Research Centre A3TEX
Archaeology & Archaeometry of Ancient Textile

Sapienza University of Rome
P.le Aldo Moro 5 - 00185 Roma
marco.galli@uniroma1.it

Prof. Dr. Kutalmış Görkay - Ankara University
Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Cografya Fakültesi,
Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı
No: 45/45-A, TR-06100 Sıhhiye/ANKARA
kgorkay@yahoo.com
www.zeugmaarchproject.com
kgorkay@ankara.edu.tr.

Dr. Samuel Holzman - Princeton University
Green Hall 1N-4
Princeton, NJ 08544
sholzman@princeton.edu

Dr. Tommaso Ismaelli - CNR-Institute of Heritage Science
via Madonna del piano 10, 50019 Sesto Fiorentino (FI)
tommaso.ismaelli@cnr.it
<https://www.ispc.cnr.it>

Prof. Dr. Musa Kadioğlu - Ankara University
Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı
No: 45/45-A, TR-06100 Sıhhiye/ANKARA
musakadioglu@ankara.edu.tr
<https://avesis.ankara.edu.tr/100221>; <https://teos.ankara.edu.tr>

Prof. Dr. Didier Laroche – École Nationale Supérieure d'Architecture
de Strasbourg
didier.laroche@wanadoo.fr

Elea Koenigsaecker M. Sc.-German Archaeological Institute
Wissenschaftliche Hilfskraft
Deutsches Archäologisches Institut
Architekturreferat

Podbielskiallee 69-71, 14195 Berlin, Almanya
elea.koenigsaecker@dainst.de

Prof. Dr. Clemente Marconi - New York University and University of Milan

The Institute of Fine Arts Faculty
James R. McCredie Professor in the History of Greek Art and Archaeology
<https://ifa.nyu.edu/faculty/clemente-marconi.html>
cm135@nyu.edu

Prof. Dr. Frank Rumscheid - University of Bonn

Klassische Archäologie
Römerstraße 164
53117 Bonn / ALMANYA
<https://www.iak.uni-bonn.de/de/institut/abteilungen/klassische-archaeologie/personen/frank-rumscheid>
f.rumscheid@uni-bonn.de

Prof. Dr. Thekla Schulz Brize - Technische Universität Berlin

Fakultät VI Planen Bauen Umwelt
Institut für Architektur
Historische Bauforschung und Baudenkmalpflege
Straße des 17. Juni 152, 10623 Berlin
thekla.schulz-brize@tu-berlin.de

Prof. Dr. Bilal Söğüt, Pamukkale University

Pamukkale Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
Arkeoloji Bölümü A Blok Kat 1
20070 Kınıklı/DENİZLİ, Türkiye
<https://akbis.pau.edu.tr/personel/207>
bsogut@pau.edu.tr

Dr. Phil Stinson, University of Kansas

College of Liberal Arts and Sciences
Department of Classics

1021 Wescoe Hall

1445 Jayhawk Blvd.

Lawrence, KS 66045-7590

<https://classics.ku.edu/people/dr-philip-stinson>
pstinson@ku.edu

Burak Tüzün (M.A.), Ankara University

Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi,
Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı Dr. Öğrencisi
No: 45/45-A, TR-06100 Sıhhiye/ANKARA, Türkiye
btuzun@ankara.edu.tr

Dr. Özlem Vapur - Muğla Sıtkı Koçman University

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi,
Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü,
Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı
48000 Kötekli / MUĞLA, Türkiye
<https://www.mu.edu.tr/tr/personel/vozlem>
vozlem@mu.edu.tr

Prof. Dr. Fikret Yegül - University of California Santa Barbara

History of Art & Architecture
Professor Emeritus / Emekli Öğretim Üyesi
University of California,
Santa Barbara, CA 93106-7080
<https://www.arthistory.ucsb.edu/people/fikret-k-yegul>
fyegul@gmail.com

Dr. Konstantin Wächter - Kreisverwaltung Teltow-Fläming,

Sachgebietsleitung Untere Denkmalschutzbehörde,
konstantin_waechter84@gmx.de

Prof. Dr. Bonna D. Wescoat - Emory University and the American

School of Classical Studies at Athens (ASCSA)
54 Souidias Street
GR-106 76, Athens, Greece
<https://www.ascsa.edu.gr/about/staff/greece/about-bonna-wescoat>
bwescoa@emory.edu